

Bachkoralen

voor mannenkoor

Teksten **Ria Borkent**

Bewerkingen **Roelof Elsinga**

Meer informatie over dit boek of over andere uitgaven van Proza Musica vindt u op www.prozamusica.nl

Omslagontwerp: Kees Proos

© 2009 Proza Musica muziekuitgeverij

De Riethoek 86

3901 KT Veenendaal

Telefoon: 0318 – 787272

Website: www.prozamusica.nl

Email: info@prozamusica.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voorzover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 jO het Besluit van 20 juni 1974, St.b. 351, zoals gewijzigd bij Besluit van 23 augustus 1985 St.b. 471 en artikel 17 Auteurswet, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 882, 1180 AW Amstelveen). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Ria Borkent	IV
Roelof Elsinga	IV
1. Ach wat moet ik toch beginnen	1
2. Alle mensen moeten sterven	3
3. God stuurde op zijn tijd (Advent)	5
4. Nu zingen wij getroost en blij (Kerst)	7
5. Here Jezus, wees met mij	9
6. Jezus is mijn vreugde	11
7. Wees blij en zing vol vrolijkheid (Doop van Jezus)	13
8. Ken God in al uw wegen	15
9. Toen Jezus Christus in de nacht (Passietijd)	17
10. Wie zich door God alleen laat leiden	19

Bestelnummers

Alle bewerkingen in deze bundel zijn ook als afzonderlijke uitgaven verkrijgbaar.
Ga naar www.prozamusica.nl voor uw bestelling.

Johann Sebastian Bach

Het is een onmogelijke opdracht om J.S.Bach op deze plaats recht te doen aan zijn belang als componist. Daarom moeten we ons beperken tot de hoofdtrekken in zijn werk en leven, naast een korte beschouwing over het fenomeen van de "Bach-dynastie".

Dit geslacht, dat verschillende generaties lang als vanzelfsprekend hoogbegaafde musici voortbrengt, is inderdaad een unieke kluit voor de erfelijkheidsleer. De stamvader van deze oude muzikantenfamilie uit Thüringen is een zekere Hans Bach (ca. 1580-1626). Van zijn drie muzikaal actieve zonen was Christoph (1613-1661) de grootvader van Johann Sebastian. Zijn vader was Johann Ambrosius (1645-1695) en zijn oudere broer heette Johann Christoph (1671-1721). Johann Sebastian huwde twee keer. Uit zijn eerste huwelijk werden Wilhelm Friedemann en Carl Philip Emanuel geboren, en uit zijn tweede Johann Gottfried, Johann Christoph Friederich en Johann Christian. Met de zoon van Johann Christoph Friederich, Wilhelm Friedrich Ernst stierf de laatste Bach in 1845.

Bachs vader was stadsmusicus, en met die povere inkomsten had de familie het niet erg breed. Toen Johann Sebastian negen jaar was, stierf zijn vader, en een jaar nadien ook zijn moeder. De jonge Johann Sebastian (geboren op 21 maart 1685) wordt opgenomen in het gezin van zijn oudste broer Johann Christoph, die hem gymnasium deed lopen in het Michaeli internaat in Lüneburg en zelf muziekles gaf (hij was leerling van Pachelbel).

Na enkele maanden als violist bij hertog Johann Ernst in Weimar gewerkt te hebben, wordt hij als 18-jarige aangesteld als organist in Arnstadt, en leert er zijn nicht Barbara kennen, die zijn eerste vrouw zou worden. Hij komt in conflict met zijn werkgever omdat hij een studiereis van vier weken naar Lübeck (om Buxtehude te horen spelen) gerokken had tot drie maanden, neemt ontslag en wordt organist in Mülhausen. Daar werd hij wel goed betaald, maar alles was er zo slecht georganiseerd, dat hij weer ontslag neemt om terug naar Weimar te komen als hoforganist, kamermusicus en concertmeester. Zijn ambitie was er eerste kapelmeester te worden, en als dat niet haalbaar blijkt, aanvaardt hij de lagere functie van kapelmeester in Cöthen (er was geen kerkmuziek en het orgel was onbeduidend). Omdat alleen maar kamermuziek hem niet kon blijven boeien, kijkt hij uit naar ander werk. Een sollicitatie als organist in Hamburg mislukt bij gebrek aan geld, en als Kuhnau, de cantor van de Thomasschule in Leipzig sterft, twijfelt Bach toch even of hij die nederige post zou overnemen. Omwille van de kinderen neemt hij zijn intrek in Leipzig op 5 mei 1723. Intussen was Barbara gestorven, en trouwde hij met Anna Magdalena Wülken. Dit moet zowat het prototype van een volkomen huwelijk geweest zijn. In Leipzig moest Bach zich niet alleen bezig houden met het leveren van cantates en motetten voor de kerkdiensten, maar ook het geven van muzieklessen en Latijn behoorden tot zijn taak. Het is echter geweten dat hij zich vaak door zijn oudste leerlingen liet vervangen, en op die manier tijd vrijmaakte om zelf te componeren.

Met de inrichtende macht kon hij niet zo best opschieten, en regelmatig moet hij na een conflict plannen gehad hebben om naar een andere werkgever uit te zien: telkens schikte hij zich weer in zijn lot omwille van de kinderen wier opvoeding hem bovenal ter harte ging, en voor wie hij steeds een goede huisvader is geweest. Hij heeft ook heel wat miserie gekend: behalve zijn eerste vrouw stierven drie kinderen uit het eerste, en zeven uit te tweede huwelijk. Eén was zwakzinnig. Op de 22 zijn er dus precies de helft normaal opgegroeid, en drie daarvan zijn tijdens hun leven nog veel beroemder geworden dan hun vader toen was.

De laatste jaren van zijn leven is Bach blind geworden, en hij sterft op 28 juli 1750. Tijdens zijn leven was hij eerder bekend als musicus en orgelexpert dan als componist, en eerst 75 jaar later werd hij door Mendelssohn in ere hersteld. Bijna een eeuw heeft men gewerkt aan de officiële uitgave van zijn werken (de Bach Werke Verzeichnis, in 1950 klaargekomen). Heel wat composities zijn van twijfelachtige origine, en zijn bewondering voor andere componisten als Palestrina, Frescobaldi, Lotti, Telemann, Keiser, Albinoni en Vivaldi uitte hij vaak door hun werken over te schrijven voor de bezetting die hem op dat ogenblik het best van pas kwam. We mogen ook aannemen dat heel wat werken verloren gingen.

Bron: Componisten.Net

Ria Borkent

Ria Borkent schrijft gedichten en kerkliederen. Voor de EO vertaalde zij Bachkoralen, die ze publiceerde in de bundel 'Een vleugje eeuwigheid'. Daarna schreef ze een aantal oratoria, o.a. het paasatorium 'Het Lam dat ons doet leven' (componist Dirk Zwart) en het koorwerk 'Jezus op aarde' (componist Marco den Toom).

Haar kerkliederen bracht ze samen in de bundel 'Zing met de hemelbodem'. In opdracht van het CLO schreef zij een vertaling van de Matthäus Passion die in 2010 voltooid werd.

Ze werkte mee aan veel kerklied-cd's, waarvan 'Een lied dat niets verzwijgt' (componist Peter Snee) de meest recente is.

Roelof Elsinga

Roelof Elsinga (1945) kreeg zijn orgelopleiding van Luit Doornbos en Evert Westra. Hij is hoofdorganist van de Geref.Kerk (Vrijg.) in Ommen en bespeelt daar het fraaie Edskes-orgel.

Bij de FNZ kreeg hij zijn koorleidersvorming.

Door middel van veelvuldige praktijkoptredens met professionele orkesten bekwaamde hij zich ook in orkestdirectie.

Hij is dirigent geweest van talloze koren, waaronder bijv. de "Urker Zangers". Nu is hij nog dirigent van het Gereformeerd Mannenkoor "IJsselmond" uit Hasselt. Verder is hij actief als

producer en muziekregisseur bij studio Mirasound in Amersfoort. Daarnaast schrijft en arrangeert hij veel muziekstukken, die vaak gebruikt worden voor opnames op CD en DVD. Zo schreef hij veel muziek voor diverse koren, waaronder het Westlands Mannenkoor, het Chr. Asser Mannenkoor, De Lofzang uit Heerde en Edoza uit Sneek. Voor de zanger Piet Baarssen uit Urk produceerde hij twee CD's en een DVD met veelal eigen liederen en arrangementen. Ook met zijn Piet's dochter Alice maakte hij in het najaar 2010 een nieuwe CD.

Voor al zijn muzikale activiteiten werd hij in 2009 koninklijk onderscheiden.

Ach, wat moet ik toch beginnen

Ach, was soll ich Sünder, machen? BWV 259

TTBB

No. 60.083.001

Tekst: Ria Borkent
Muziek: Johann Sebastian Bach
Bewerking: Roelof Elsinga

1. Ach, wat moet ik toch be - gin - nen nu ik steeds weer
2. Want ik heb in doen en la - ten vaak de He - re
3. Heer, Gij wekt een mens tot le - ven en Gij trekt hem
4. Kom, ver - trouw het woord van Je - zus, op - ge - jaag - den

4
zon - den doe. Mijn ge - - - we - - ten maakt me moe,
diep ge - griefd. Toch heeft Hij een zon - daar lief.
tot uw licht. Niet meer bang voor het ge - - richt
in de nood, uit - - - ge - daag - den tot de dood.

7
brengt mij steeds mijn schuld te bin - nen. Er is hulp in
Dank - zij he - mel - - - se ge - - na - de sterft het hel - - se
ster - ven wij - door dood om - - ge - ven, le - ven wij - de
Glans - rijk is zijn gunst be - - we - zen: heil voor tijd en

Tekst overgenomen met toestemming van uitgeverij Kok ten Have te Kampen

© 2010 Proza Musica, Veenendaal, Nederland
Deze bladmuziek kan als DEMO afgedrukt zijn of is legaal aangeschaft. In dat laatste geval is zij voorzien van een rood stempel.
Zo niet, dan is deze muziek illegaal gekopieerd. Dat is wettelijk verboden. Kijk op www.prozamusica.nl of mail naar info@prozamusica.nl voor extra exemplaren.

DEMO

Proza Musica muziekuitgeverij

Alle mensen moeten sterven

Alle Menschen müssen sterben, BWV 262

TTBB

No. 60.084.001

Tekst: Ria Borkent
Muziek: Johann Sebastian Bach
Bewerking: Roelof Elsinga

1. Al - le men - sen moe - - ten ster - ven, al - le vlees ver -
2. Daar - om wil - len wij ons le - ven als de Heer dat
3. O Je - - ru - za - - lem, hoe blink - end als het zon - licht
4. In ge - zich - ten en in dro - men, aan de ho - - ri -

4
gaat als gras. Wie ver - - nieu - wing wil be - ër - ven,
van ons vraagt, he - le - - maal uit han - - - den ge - ven,
is uw glans; waar lof - - zan - gen zui - - - ver klin - ken
zon der tijd, is Gods dag na - - - bij ge - ko - men,

7
moet ver - gaan tot stof en as. Maar dit li - - - chaam
nu Hij ons op han - - den draagt. Ja, wij ge - - - ven
ho - ren wij mu - - ziek en dans. Vi - - si - - - oe - - - nen
daagt een lich - - te eeu - - wig - heid. Hel - der staat het

Tekst overgenomen met toestemming van uitgeverij Kok ten Have te Kampen

© 2010 Proza Musica, Veenendaal, Nederland
Deze bladmuziek kan als DEMO afgedrukt zijn of is legaal aangeschaft. In dat laatste geval is zij voorzien van een rood stempel.
Zo niet, dan is deze muziek illegaal gekopieerd. Dat is wettelijk verboden. Kijk op www.prozamusica.nl of mail naar info@prozamusica.nl voor extra exemplaren.

DEMO

Proza Musica muziekuitgeverij